

Konjunkturrådets rapport 2021: *Digitalisering och konkurrens*

*Sten Nyberg
Richard Friberg
Björn Lundqvist
Robin Teigland*

Omvärldsspaningar

Börsvärde juni 2020	Bolag
1	Saudi Arabian Oil
2	Apple
3	Microsoft
4	Amazon
5	Alphabet
6	Facebook
7	Tencent
8	Alibaba
9	Berkshire Hathaway
10	Visa

Källa: PwC, *Global Top 100 companies by market capitalisation, Update to 30 June 2020.*

Omvärldsspaningar

- ④ 7 av världens 10 högst värderade företag är digitala
- ④ Forskare pekar på minskad konkurrens globalt
- ④ Tech-jättarna i flera konkurrensrätsliga processer
- ④ Nya spelregler på gång
- ④ Samtidigt som konkurrensen minskar i vissa avseenden ökar den i andra och öppnar nya möjligheter för ledande företag

*Lite bättre, mycket
större*

- ➔ Digitaliseringen skärper konkurrens och skapar möjligheter
 - SMEs kan nå ut globalt men möter global konkurrens hemma
- ➔ När tjänster är ett klick bort ger små kvalitetsskillnader stor effekt
 - Incitamenten att investera i FoU eller varumärken växer med marknadsstorlek
 - Kan driva mot utslagning och koncentration (Apple, Samsung)
 - Man måste vara tillräckligt bra för överleva
- ➔ Lokala förutsättningar betyder mer
 - Sverige framgångsrikt – flera “enhörningar”
 - Utmaning att bibehålla försprång i en liten ekonomi – den lokala ”myllan” blir än viktigare

Upplägg

- ➔ Grundläggande mekanismer, Richard
- ➔ Reglering och rättsfall, Björn
- ➔ Svensk konkurrenskraft och framtida utveckling, Robin
- ➔ Slutsatser, Sten

Grundläggande mekanismer

Centrala aspekter

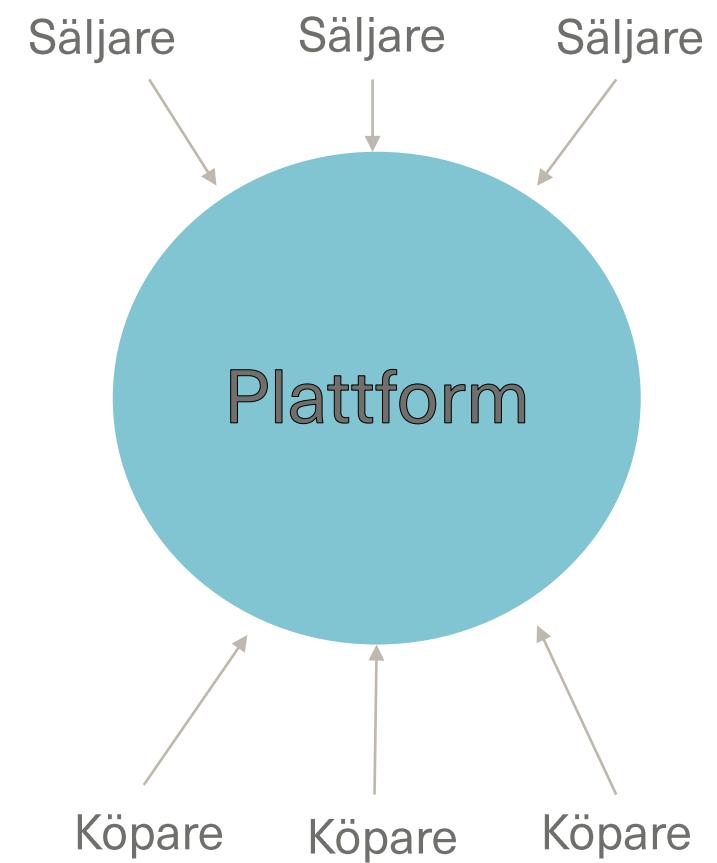
➊ Kostnader

- Skalekonomier
- Fallande kostnader för att samla in och analysera data
- Fallande kostnader för att kommunicera i nätverk

➋ Efterfrågan

- Mer flytande gränser mellan produktmarknader
- Mer konkurrens över nationsgränser
- Nätverkseffekter

Plattformar

Plattformar och konkurrens

- ➊ Förvärv av konkurrenter och utmanare
 - Många av plattformars förvärv flyger under radarn
 - Komplexa och svårbedömda marknader – kräver kompetens och resurser

- ➋ Begränsning av konkurrens
 - De kan gynna sig själva på bekostnad av affärsanvändare

Reglering och rättsfall

*Konkurrensregler
och missbruk*

The Economist, June 2017

Digital Markets Act

- ➔ EU-kommissionen föreslår en rättsakt för digitala marknader
- ➔ Sektorspecifik, riktar sig till större plattformar, s.k. grindvakter
- ➔ Ska förhindra agerande som kan anses självgynna
- ➔ Omfattar långtgående skyldigheter att dela med sig av data
- ➔ Höga böter och andra straff

*Konjunkturrådet
förespråkar*

- ⇒ Inför dispositionsrätten för data
- ⇒ Låt dispositionsrätten väga tyngre än GDPR och immaterialrätt under vissa förutsättningar
- ⇒ Främja utbyte av data, datainteroperabilitet
- ⇒ Acceptera datapooler

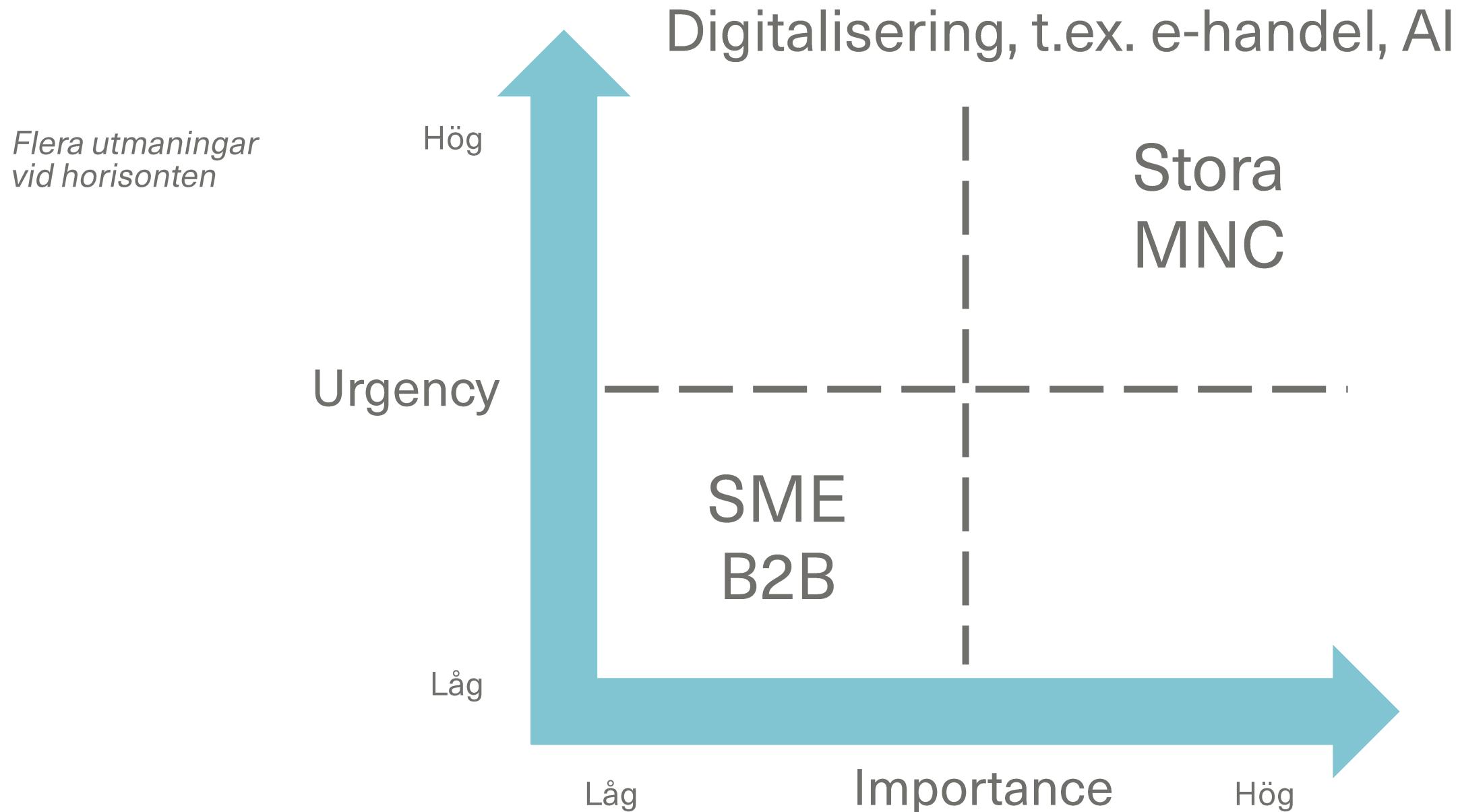
Digitalisering och konkurrens i Sverige

*Sverige rankas högt
internationellt*

#2 EU Digital Economy and Society Index 2019 (efter Finland)

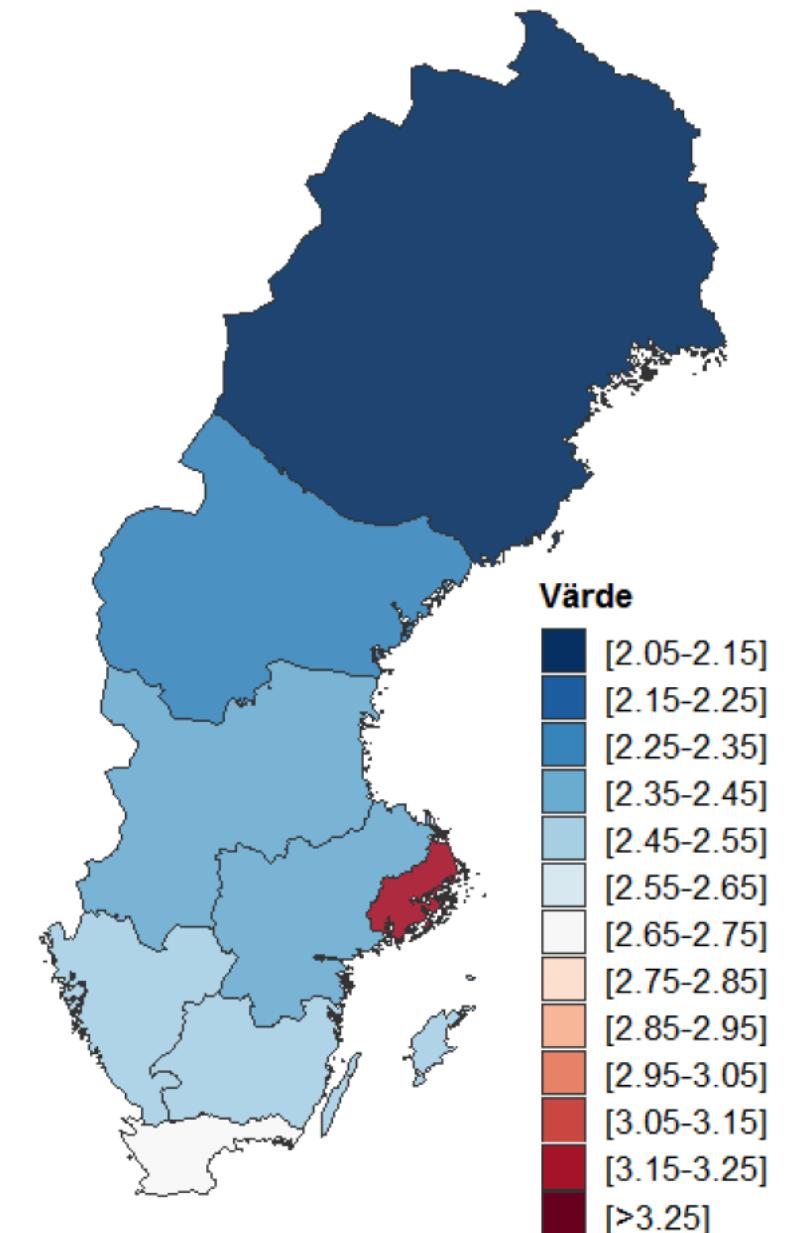
#3 IMD World Digital Competitiveness Ranking 2019 (efter USA och Singapore)

#6 OECD Product Market Regulation Index 2018 (efter Storbritannien, Danmark, Spanien, Tyskland och Nederländerna)

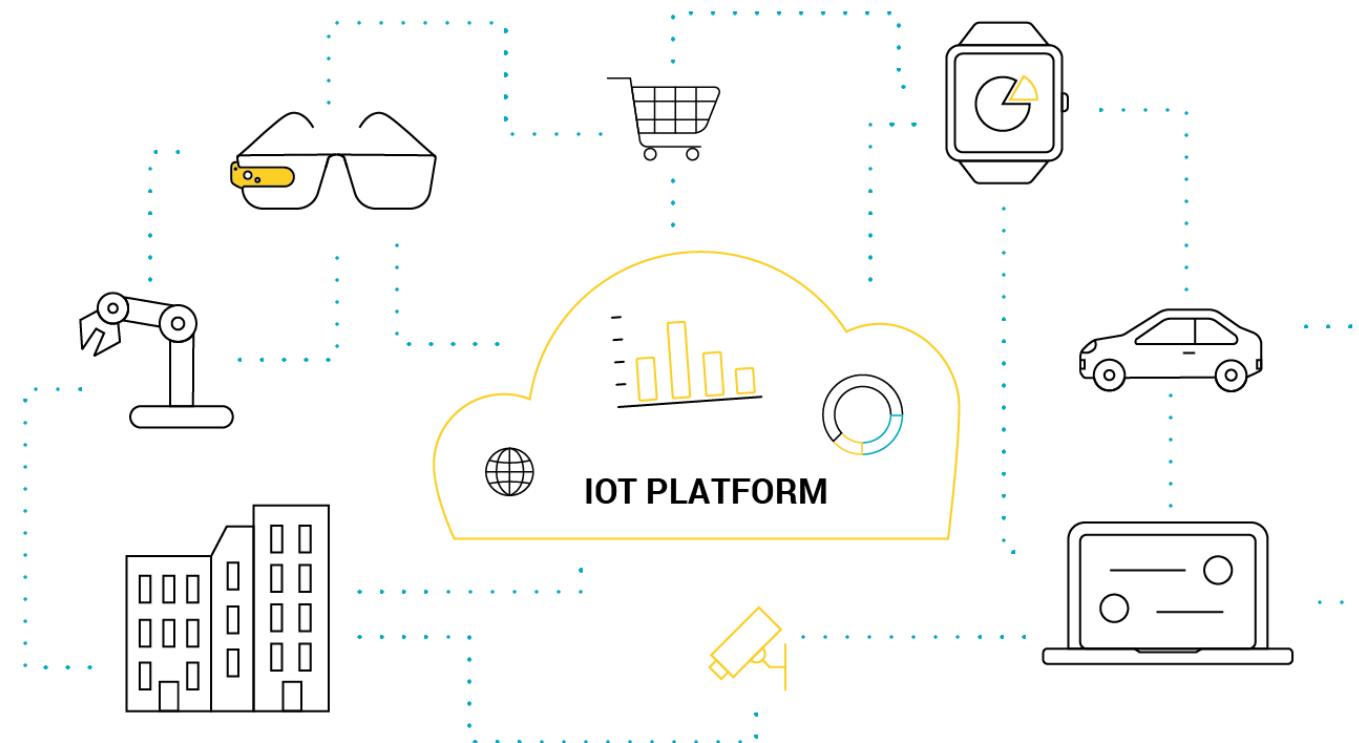
Digital mognad är
ojämnt fördelad

IKT-sektorn < OECD-snittet

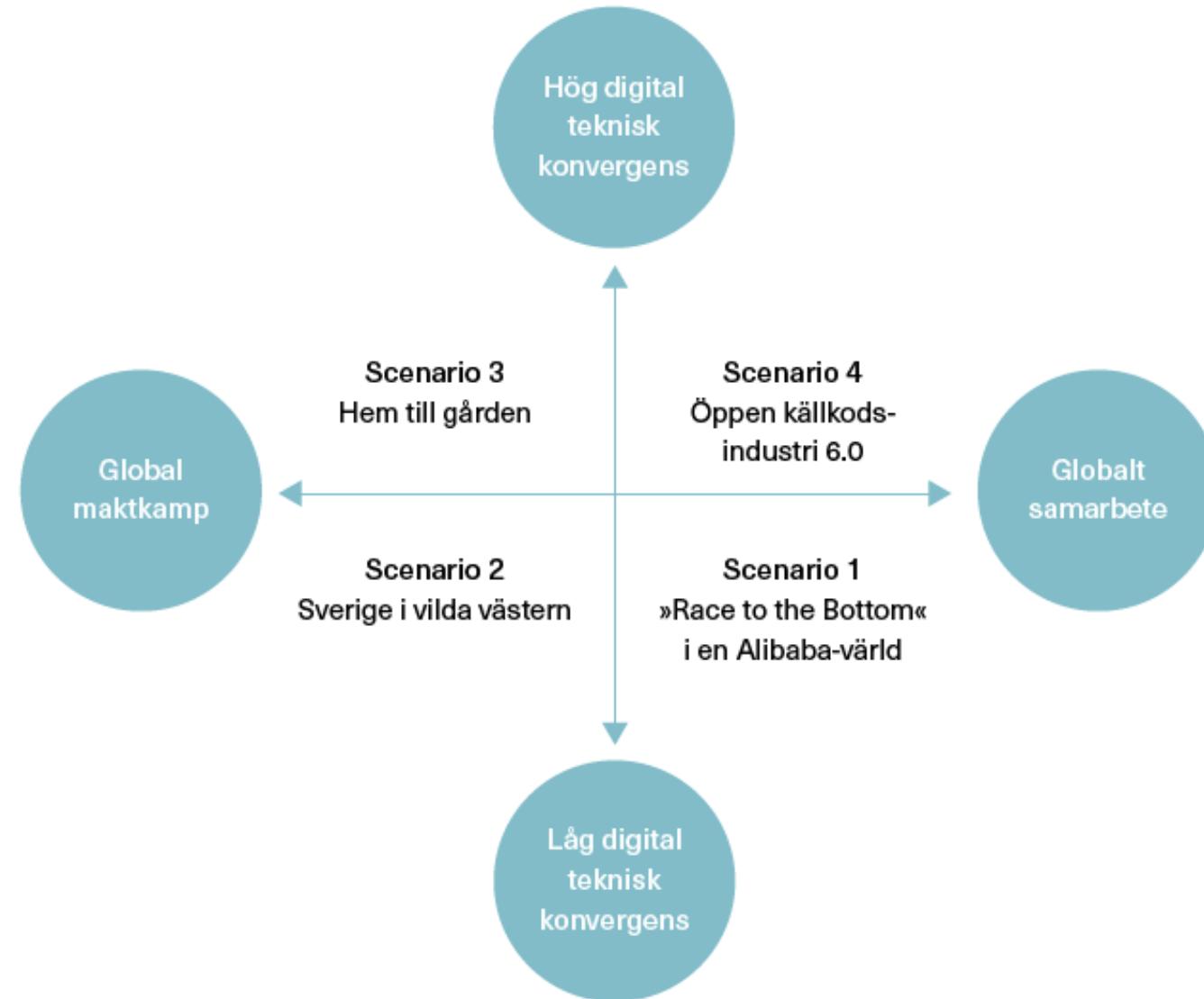

Framtiden

- ⌚ Dagens IoT-plattformar = morgondagens techjättar?
- ⌚ Svenska företag ännu mer beroende i framtiden?

Scenarier 2040

Slutsatser

Några av våra slutsatser

- ➔ Digitalisering skapar möjligheter men vägen till marknaden går ofta via plattformar och konkurrensvillkoren där är centrala
 - Detta blir än viktigare när digitaliseringen fördjupas (IoT)
- ➔ Stöd konkurrensbefrämjande förslag på EU-nivå
 - EU:s plattformsreglering och andra konkurrensfrämjande förslag
 - Verka för rätt till data, reformering av regelverk för data som begränsar konkurrensen, ett undantag för datapooler
- ➔ Digitaliseringen gör konkurrenstillsynen mer komplex
 - Tillför resurser och främja myndighetssamverkan
- ➔ Digitaliseringen skärper också global konkurrens och gör lokala förutsättningar än viktigare

Läs rapporten!